

Toplantı : 10

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1605

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanun ile diğer kanunların bazı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 5 er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu
(M. Meclisi : 1/438; C. Senatosu : 1/1217)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 291)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3109

24 . 5 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 24 . 5 . 1971 tarihli 104 ncü Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanun ile diğer kanunların bazı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Sabit Osman Arıcı
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 11 . 2 . 1971 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 19.3; 26.4; 7, 13, 14, 17, 20, 21 ve 24 . 5 . 1971 tarihli 74, 91, 96, 99, 100, 101, 102, 103 ve 104 ncü Birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 291)

Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyon
Esas No. : 1/1217
Karar No. : 2

24 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 24 . 5 . 1971 tarihli 104 ncü Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanun ile diğer kanunların bazı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 21 . 6 . 1971, 22 . 6 . 1971, 23 . 6 . 1971 ve 24 . 6 . 1971 tarihli birleşimlerinde, Maliye Bakanı ve Bakanlık uzmanları ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Millet Meclisi metni, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı kanunu ile ek ve tadillerinde ve diğer bazı kanunlarda değişiklikler yapılmak suretiyle, emekli, dul, yetim ve mâlûl aylıkları ile alt sınırlı aylıklarında, personel rejimine paralel olarak, iktisadi konjunktüre ve fiyat hareketlerine göre ayarlama yapmayı mümkün kılan gösterge - katsayı sisteminin uygulanmasını; emekli ve mâlûllerle, bunların aile fertlerine, dul ve yetim aylığı alanlara, ücretsiz muayene ve tedavi imkânının sağlanmasını; ikramiye konusunun emekliler lehine yeniden düzenlenmesini; uygulamada karşılaşılan güçlüklerin ve mevzuatta görülen boşlukların giderilmesini öngörmektedir.

Tasarımın gerekçesinde de ifade edildiği üzere, 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla, 50 - 60 yıl öncesine kadar bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıkları arasında görülen çeşitli farklar giderilerek, gerek nisbet ve gerek son rütbe, kadro unvanı ve derece aylığı itibarıyla tam bir eşitlik sağlanmış; ayrıca, ileride yeniden eşitsizliklerin meydana çıkmaması için, personel aylıklarında yapılacak yükseltmelerin, emekli, dul ve yetim aylıklarına intikali dikkate alınmıştır. Buna göre, 657 sayılı Kanuna Ek 1327 sayılı Kanunla kabul edilen gösterge ve katsayı itibarıyla aylık tutarlarında meydana gelen yükselmelerin, emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıklarına da intikali gerekmektedir.

Ancak, 1101 sayılı Kanunla emekli aylıkları nisbeti 30 yıl için yüzde 70 e yükseltilmiş olduğundan, yeni aylık tutarlarından emekli aylığı bağlandığı takdirde veya evvelce bağlanmış aylıkların yükseltilmesi halinde, emeklilerin eline geçen aylıklar, görevli iken ele geçen aylıklardan fazla olmaktadır. Görev aylıkları ile emekli aylıkları arasındaki farklılık, özellikle yukarı derecelerde ve hizmet süresi fazla olanlarda meydana çıkmaktadır.

Tasarımın gerekçesinde, emeklilik ve sosyal sigorta mevzuatında, memleketimizde ve yabancı ülkelerde, emekliye bağlanan aylığın hiçbir suretle çalışanın eline geçen miktarın üstüne çıkmadığı; çalışan personele verilen aylıktan fazla emekli aylığı bağlanmasının, ağır mali külfet yanında başka mahzurulara da yol açabileceği ifade edilmektedir.

Bu esaslar dikkate alınarak hazırlanan tasarımla Millet Meclisindeki müzakereleri sırasında yapılan değişiklikler sonucunda kabul edilen metinle; personel rejiminde olduğu gibi, emekli aylıkları için de katsayı sistemi kurulmakta; bu suretle, iktisadi konjunktüre ve fiyat hareketlerine göre aylıkların her yıl gözden geçirilmesi imkânı sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, alt sınırlı aylıkları gösterge tablosuna bağlanarak, 669 sayılı Kanunla kabul edilen Bakanlar Kurulu kararı ile alt sınırlı aylıklarının yükseltilmesi usulü kaldırılmakta ve bu aylıkların da bir esas dairesinde yükseltilmesi temin edilmektedir. Ayrıca, alt sınırlı aylıklarının dul ve yetim adedine göre kademeli olarak tesbiti öngörülmektedir.

Tasarı ile getirilen önemli yeniliklerden birini de, emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı alanlarla bunların bakmakla mükellef oldukları aile fertlerinin, dul ve yetim aylığı alanların, resmî sağlık kurumlarında hiçbir ücret veya prim ödemediği muayene ve tedavi olabilmelerine ilişkin hükümler teşkil etmekte; böylece, sigorta sistemi yönünden ileri sayılan ülkeler seviyesinde bir uygulamanın gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır.

Emekli ikramiyesi konusu da daha gerçekçi bir esasa bağlanmakta ve ikramiye için gerekli olan 25 veya 30 yıllık hizmet süresi gartı kaldırılarak, hizmet süresi ne olursa olsun, hakkında emeklilik işlemi yapılan sandık iştirakçilerine veya bunların dul ve yetimlerine ikramiye verilmesi temin edilmektedir.

Getirdiği önemli yenilikler yukarıda özetle arz edilen ve ayrıca mevzuatta ve uygulamada görülen aksaklıkları giderecek hükümler ihtiva eden Millet Meclisi metni Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II. — Millet Meclisi metninin bazı maddeleri ve Komisyonumuzca yapılan değişikliklere ilişkin açıklamalar :

1. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi ile 5434 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek 1 nci maddede, birinci derecenin son kademe aylığını kazanılmış hak olarak alanlardan ek gös-

terge rakamı bulunanların emeklilik keseneklerinin, belirli süreler sonunda, 1 000 + 50, 1 000 + 100, 1 000 + 150 ve 1 000 + 200 lük gösterge rakamları dikkate alınarak kesileceği hükmüne yer verilmek suretiyle, hâkimlere, savcılara ve bazı görevlerde bulunan Devlet memurlarına bağlanacak emekli aylıklarının, diğer çalışanlara nazaran daha yüksek seviyede tutulması öngörülmüştür.

Bu prensibin Komisyonumuzdaki müzakereleri sırasında verilen bir önerge ile, bu hakkın, Anayasada yüksek mahkemeler arasında sayılan Askerî Yargıtayın Başkan ve üyeleri hakkında da uygulanması ve bu suretle yüksek yargı organları arasında eşitliğin sağlanması teklif edilmiş ise de, Hükümet adına görüşlerini belirten Maliye Bakanlığı uzmanları, teklif edilen hükmün, Silâhlı Kuvvetlerin hiyerarşik bünyesine uygun olamayacağını ileri sürerek önergeye aşitirak etmediklerini belirtmişler ve önerge reddedilmiştir.

Bilâhara, ek gösterge rakamlarının emeklilik keseneklerinde ve bağlanacak aylıklarda dikkate alınmasının yerinde olup olmayacağı tartışılmış ve 1327 sayılı Kanunla, «bâzi görevler için ilgili memuriyetlerin yönetim sorumluluğu ve Devlet için taşıdıkları önem» göz önünde bulundurularak uygulanması öngörülen ve müktesep hak teşkil etmeyeceği açıkça belirtilen ek gösterge sisteminin, «yönetim sorumluluğu» bulunmayan emeklilerin bazılarının aylıklarında dikkate alınmasının sakıncaları üzerinde durulmuş; müzakereler sonucunda, 657 sayılı Kanunun esprisine, eşitlik ve genellik prensiplerine aykırı görülen ve tasarıya Millet Meclisinde eklenen ek göstergelerle ilgili hükümlerin metinden çıkarılması ve sadece müktesep hakların mahfuz tutulması kararlaştırılmıştır.

Ek 1 nci maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, emeklilik keseneğine esas aylıkları birinci derecenin altında bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışardan atanan bakanların durumları açıklığa kavuşturulmuş; ayrıca, yapılan değişiklikler dolayısıyla madde metni redaksiyona tabi tutulmuştur.

2. — Ek 6 nci maddenin altıncı fıkrası redaksiyona tabi tutularak daha açık hale getirilmiştir.

3. — Ek 10 ncu ve ek 11 nci maddeler ile ek 12 nci maddenin (e) fıkrası redaksiyona tabi tutulmuş ve özellikle «yasama organı» deyimleri, Anayasadaki ifade tarzına uygun olarak «Türkiye Büyük Millet Meclisi» şeklinde değiştirilmiştir.

4. — Millet Meclisi metnine Komisyonumuzca eklenen 3 ncü madde ile, 5434 sayılı Kanunun 39, 53, 62, 66, 78, 82 ve 88 nci maddelerinde yazılı (15) ve (20) yıllık sürelerin (10) yıla indirilmesi öngörülmüştür. Bu suretle, haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanların kurumlarına veya 60 yaşını doldurduklarında istekleri üzerine emekliye ayrılmaları halinde emekli aylığı bağlanması için; âdi mâlûllük aylığı bağlanması için; vazife mâlûllüğü aylığı kesilenlere 60 yaşını doldurdukları zaman emekli aylığı bağlanması için; iştirakçilerden ölenlerin dul ve yetimlerine, kesenekleri geri verilmemiş durumda olanlardan 60 yaşını doldurmadan ölenlerin dul ve yetimlerine, vazife mâlûllüğü geçtiğinden dolayı aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tâyin edilmemiş olanlardan ölenlerin dul ve yetimlerine aylık bağlanması için; mahkemece gaipliklerine hükmolunan iştirakçilerin dul ve yetimlerine aylık bağlanması için gerekli bulunan en az 15 ve 20 yıllık fiilî hizmet süreleri 10 yıla indirilmiş; toptan ödeme ve keseneklerin geri verilmesine ilişkin hükümler de, bu indirimle paralel olarak değiştirilmiştir.

5. — Millet Meclisi metnine Komisyonumuzca eklenen 4 ncü madde ile, 5434 sayılı Kanunun 33 ncü maddesinin son fıkrasındaki fiilî hizmet müddeti zamlarının âzami haddini gösteren 6 yıllık süre 8 yıla çıkarılmış ve özellikle «Cumhuriyet Ordusu kadrolarında» ve «emniyet ve polis mesleğinde» geçen hizmetlerin daha geniş bir şekilde değerlendirilmesi sağlanmıştır.

6. — Millet Meclisi metnine Komisyonumuzca eklenen 5 ncü madde ile, 5434 sayılı Kanuna 1101 sayılı Kanunla eklenen ek 1 nci maddenin son fıkrası değiştirilmiş ve bağlanacak aylıkların

toplamların, vazife mâlûllüğü aylıklarında, emekliliğe esas aylıkların %100 ünü geçemeyeceğine dair hüküm, işçi statüsünde çalışanlarla paralellik sağlamak amacıyla metinden çıkarılmıştır.

7. — 5434 sayılı Kanuna 1239 sayılı Kanunla eklenen ek 1 nci maddeye göre, fiilî hizmet süresi 5 yılı doldurduktan sonra vefat eden iştirakçilerin, ölüm tarihinde, başkasının yardımı olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede mâlûl ve muhtaç bulunan dul eşleri ile çocuklarına dul ve yetim aylığı bağlanmaktadır. Komisyonumuzca Millet Meclisi metnine eklenen 6 nci madde ile, ölüm tarihinde 18 yaşını, orta öğrenimde 20 yaşını ve yüksek öğrenim yapmakta ise 25 yaşını doldurmamış çocuklarda mâlûllük şartının aranmaması sağlanmıştır.

8. — Komisyonumuzca eklenen maddeler ve Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesinin yerinin değiştirilmesi sebebiyle, metnin 4 ncü maddesinin numarası, 7 nci madde olarak düzeltilmiştir.

9. — Millet Meclisi metninin geçici 2 nci maddesi, ek 1 nci maddede yapılan değişikliklere paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

10. — Geçici 3 ncü maddeye Komisyonumuzca eklenen ikinci fıkra ile, 1 . 3 . 1970 tarihinden önce bağlanmış emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıklarının yükseltme işlemlerinin, yükseltme esaslarının Bakanlar Kurulunca tesbiti tarihinden itibaren bir yıl içinde bitirileceği hükmüne bağlanmıştır.

Komisyonumuzdaki müzakereler sırasında, bu madde ile ilgili olarak verilen ve yükseltme ve ödeme işlemlerinin zamanında yapılmasını sağlamak amacıyla, bu işlerde çalışacak Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı personeline normal mesai saatleri dışında çalışanlara bir yıl aşmamak kaydıyla fazla çalışma ücreti ödenmesini öngören önerge, Maliye Bakanlığı uzmanlarının, fazla çalışma ücretleri ile ilgili hazırlıkların tamamlanarak konunun Bakanlar Kuruluna intikal ettirildiğini ve kısa bir süre içinde kabul edilecek esasların Sandık personeline de uygulanacağını belirtmesi ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı temsilcisinin de, bu durumda metne yeni bir hüküm eklenmesine lüzum bulunmadığını beyan etmesi üzerine geri alınmış; ancak, yapılan bu açıklamaların rapora dereci kararlaştırılmıştır.

11. — Geçici 6 nci maddede atıf yapılan kanun mülga olduğundan, madde metni aynı maksadı temin edecek şekilde yeniden düzenlenmiş; eklenen bir fıkra ile, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri hakkında da aynı hükmün uygulanacağı belirtilmiştir.

12. — Geçici 7 nci maddenin ilk fıkrası, henüz Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilmiş bir tasarıya atıf yapılması sebebiyle değiştirilmiştir.

Bu maddede sözü edilen muayene ve tedavilerin usul, şekil ve şartlarının tüzükle tesbit olunacağı öngörüldüğünden; hazırlanacak tüzük hükümlerinin, emekli, âdi malûl, vazife mâlûl ve bunların bakmakla mükellef oldukları aile fertleri ile dul ve yetim aylığı alanlara tanınacak hak ve sağlanacak yardımların, genel sosyal sigorta rejimleri ile kabul edilen hak ve yardımlardan az olmayacak şekilde düzenlenmesi ve tüzüğün en kısa zamanda hazırlanarak yürürlüğe konulması Komisyonumuzca temenni edilmiştir.

13. — Geçici 13 ncü maddedeki «% 25 inden fazla olamaz» ibaresi, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermek amacıyla, «% 25 i dir» şeklinde değiştirilmiştir.

14. — Geçici 14 ncü maddenin Komisyonumuzdaki müzakereleri sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığının gelirleri ve varlığı, birbirinden çok farklı rakamlarla ifade edildiğinden, Maliye Bakanı tarafından bu tasarı ile ilgili olarak gönderilen aşağıdaki rakamların, üyelerin tetkikine imkân sağlamak üzere rapora derecelenmesi Komisyonumuzca kararlaştırılmıştır.

Sandığın 1950 - 1969 yılları net kanuni gelirleri ile plâsman gelirleri ve sandık varlığındaki artış

Yıllar	Net Kanuni gelirler	Net Plâsman gelirleri	Sandık net Gelir yekûnu	Sandık varlığı
1950	317 973 747	13 799 988	331 773 735	331 773 735
1951	144 214 197	24 038 333	168 252 530	500 026 265
1952	92 011 600	28 862 270	120 873 870	620 900 135
1953	88 537 761	36 092 613	124 630 374	745 530 509
1954	83 923 886	47 992 812	131 916 698	877 447 207
1955	90 747 242	64 655 844	155 403 086	1 032 850 293
1956	64 760 197	66 916 430	131 676 627	1 164 526 920
1957	65 643 371	71 728 158	137 371 529	1 301 898 449
1958	63 025 266	79 203 418	142 228 684	1 444 127 133
1959	190 332 332	89 322 757	279 655 089	1 723 782 222
1960	252 228 739	100 563 469	352 792 208	2 076 574 430
1961	202 650 986	116 241 709	318 892 695	2 395 467 125
1962	208 439 359	125 570 773	334 010 132	2 729 477 257
1963	233 382 642	141 814 125	375 196 767	3 104 674 024
1964	220 966 665	163 661 745	384 628 410	3 489 302 434
1965	223 268 050	175 462 403	398 730 453	3 888 032 887
1966	213 176 728	186 994 985	400 171 713	4 288 204 600
1967	216 771 256	205 808 190	422 579 446	4 710 784 046
1968	264 180 830	240 977 922	505 158 752	5 215 942 798
1969	319 519 087	259 073 278	578 592 365	5 794 535 163

1969 yılı sonu itibariyle Sandık varlığındağılışı

Cinsi	Miktarı
Gayrimenkul	785 418 101
Tahvilât	2 820 471 830
Mevduat	674 562 570
İştirakler	420 042 158
İkraz fonu	253 893 558
Ödenmemiş sermaye	105 853 450
Yönetim giderleri karşılığı ve alacak	734 293 496
Yekûn	5 794 535 163

15. — Geçici 15 ve 16 nci maddeler redaksiyona tabi tutulmuştur.

16. — Komisyonumuzca metne eklenen geçici 18 nci madde ile, tıp doktorlarının, fahri asistanlıkta geçen sürelerinin 3/4 ünün, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde müracaat ettikleri takdirde borçlandırılması sağlanmıştır.

17. — Geçici 18 nci madde, geçici 19 ncu madde olarak, 1400 sayılı Kanuna atıf yapılmak ve redaksiyona tâbi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

18. — Millet Meclisi metninin geçici 19 ncu maddesi, 1322 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi gereğince Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlık Divanlarımızca da kadro tesbit edilebilirlik-

ği dikkate alınarak, bu hâli de kapsayacak şekilde değiştirilmiş ve geçici 20 nci madde olarak kabul edilmiştir.

19. — Geçici 20 nci maddenin numarası ve geçici 21 nci maddenin redaksiyonu değiştirilerek, geçici 21 ve 22 nci maddeler olarak kabul edilmiştir.

20. — Ek 1 nci maddede yapılan değişiklik dolayısıyla, Millet Meclisi metninin 22 nci maddesi metinden çıkarılmıştır.

21. — Millet Meclisi metninin geçici 23 nci maddesinde, deprem felâketine duçar olan Burdur ili zikredilmiştir. Daha sonra Bingöl ve civarında da aynı olay daha ağır bir şekilde vukubulduğundan, maddeye genellik, eşitlik ve esneklik kazandırmak amacıyla, madde metni yeniden düzenlenmiştir.

22. — Metne komisyonumuzca eklenen geçici 24 nci madde ile, 6 nci madde hükmünün, bu kanunun yayımından sonra müracaat edecekler hakkında uygulanacağı tasrih edilmiştir.

23. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi redaksiyona tabi tutulmuş ve 8 nci madde olarak kabul edilmiştir.

24. — Yürürlük hükümlerini ihtiva eden 5 nci madde, yapılan değişiklikler dolayısıyla yeniden düzenlenmiş ve 9 nci madde olarak kabul edilmiştir.

25. — 6 nci maddenin numarası, 10 nci madde olarak değiştirilmiştir.

III - Millet Meclisi metninin diğer maddeleri ekli gösterge tablosu ile birlikte komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

IV - Tasarrufların önemine ve mahiyetine binaen Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ankara
Y. Köker

Sözcü
Aydın
İ. C. Ege

Kâtip
Tabii Üye
Söz hakkım mahfuzdur
S. Özgür

Ankara
İ. Yetiş

Balıkesir
1 nci ve ek 13 nci
maddeye muhalifim
M. Güler

Balıkesir
Söz hakkım mahfuzdur
N. Sarıcalı

Erzincan
F. Baysoy

Gaziantep
İ. T. Kutlar

Malatya
N. Akyurt

Ordu
B. S. Baykal

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanun ile diğer kanunların bazı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Bu kanunda geçen :

- a) «Personel kanunları» deyimi; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 926 sayılı Türk Silâh Kuvvetleri Personel Kanunu ve bunların ek ve tâdillerini, bu kanunlara tâbi olmayan kamu personelinin aylık ve sair özlük haklarını düzenlemek üzere çıkarılacak kanunları,
- b) «Katsayı» deyimi; iştirakçilerin görev aylıklarının tâyini için kabul edilen katsayıyı,
- c) «Emekli aylığı bağlanmasına esas aylık» deyimi; bu kanuna ekli gösterge tablosunda her derece ve kademe için gösterilen rakamların katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarları, ifade eder.

MADDE 2. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Aylıkların Personel Kanunları hükümlerine göre alan iştirakçilerin, emeklilik keseneklerine, Personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademelerin gösterge rakamlarının katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak aylık miktarı esas alınır.

İki yılda bir derece yükselmesine tabi bulunan iştirakçilerden, emeklilik keseneklerine esas aylıkları birinci dereceye yükselenlerin emeklilik kesenekleri, ilk yıl bu derecenin ilk kademesi, ikinci yıl ikinci kademesi ve üçüncü yıl son kademesi aylığı üzerinden kesilir.

Ancak, Yasama Organı üyeleri ile hariçten atanan bakanlardan emeklilik keseneklerine esas aylıkları birinci dereceye yükselenlerin emeklilik kesenekleri, bu derecenin son kademesi aylığı üzerinden kesilir.

Birinci derecenin son kademe aylığını kazanılmış hak olarak alıp da bu kademede bir yıl emeklilik keseneği ödiyenlerden, ek gösterge rakamı bulunanların emeklilik kesenekleri, 1000 + 50, gösterge rakamı üzerinden kesilir. Bunlardan, ek gösterge rakamı müsait olanların, emeklilik kesenekleri, 1000 + 50 göstergesi üzerine, her derece yükselmesi süresi sonunda 50 rakamı eklenmek suretiyle bulunacak 1000 + 100, 1000 + 150 ve 1000 + 200 lük gösterge rakamları dikkate alınarak kesilir.

Ek gösterge rakamları sonradan azalanlar ile tamamen kaldırılanların veya ek göstergesi bulunmayan görevlere geçenlerin emeklilik kesenekleri, emeklilik keseneğine esas olan eski aylıkları üzerinden kesilmeye devam olunur.

Birinci derecenin son kademe aylığını kazanılmış hak olarak almamış olanların derece ve kademe göstergelerine eklenen rakamlar emeklilik keseneğine esas aylığın tesbitinde nazara alınmaz.

EK MADDE 2. — Aylıkların Personel Kanunları hükümlerine göre olmayan iştirakçilerin emeklilik keseneklerine, tahsil durumları itibariyle personel kanunlarına göre girebilecekleri derece ve kademelerin aylıkları esas alınır. Bunlardan daha önce emeklilik ile ilgili görevlerde bulunmuş olanların emeklilik keseneklerine, bu kanunun geçici 11 nci maddesinin hükümleri de göz önüne alınmak suretiyle, önceki görevlerinde bıraktıkları derece ve kademe aylıkları esas tutulur.

Bunların, bu görevlerinde emeklilik keseneği vermek suretiyle geçirdikleri her yıl için bir kademe ilerlemesi verilmek ve tahsil durumları itibariyle, Personel Kanunlarına göre her derecede geçirmeleri gereken en az süreler kadar kademe ilerlemesi yaptıktan sonra bir derece yükselmesi yapılmak suretiyle emeklilik keseneğine esas aylıkları yükseltilir.

Ayrıca, Sosyal Sigortalar Kanunlarına tabi olarak geçmiş ve sigorta primi ödenmiş sürelerinin her yılı bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her 3, 4 veya 5 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde, emeklilik keseneğine esas derece ve kademe aylıkları tesbit edilir.

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanun ile diğer kanunların bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Aylıkların Personel kanunları hükümlerine göre alan iştirakçilerin, emeklilik keseneklerine, Personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları rütbe, kıdem, derece ve kademelerin gösterge rakamlarının katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak aylık miktarı esas alınır.

İki yılda bir derece yükselmesine tabi bulunan iştirakçilerden, emeklilik keseneklerine esas aylıkları birinci dereceye yükselenlerin emeklilik kesenekleri, ilk yıl bu derecenin ilk kademesi, ikinci yıl ikinci kademesi ve üçüncü yıl son kademesi aylığı üzerinden kesilir.

Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışardan atanan bakanlardan emeklilik keseneğine esas aylıkları birinci dereceye yükselenlerin emeklilik kesenekleri, bu derecenin dördüncü kademesi aylığı üzerinden kesilir. Emeklilik keseneğine esas aylıkları diğer derecelerde bulunanların emeklilik kesenekleri ise, bu derecelerin beşinci kademesi aylıkları başlangıç alınarak kesilir ve yürütülür.

Derece ve kademe göstergelerine eklenen rakamlar, emeklilik keseneğine esas aylığın tesbitinde mazara alınmaz. Ancak, 14 . 8 . 1970 tarihli ve 1323 sayılı Kanunun ek göstergeler ile ilgili hükümleri saklıdır.

EK MADDE 2. — Aylıkların Personel Kanunları hükümlerine göre alınmayan iştirakçilerin emeklilik keseneklerine, tahsil durumları itibariyle personel kanunlarına göre girebilecekleri derece ve kademelerin aylıkları esas alınır. Bunlardan daha önce emeklilik ile ilgili görevlerde bulunmuş olanların emeklilik keseneklerine, bu kanunun geçici 11 nci maddesinin hükümleri de göz önüne alınmak suretiyle, önceki görevlerinde bıraktıkları derece ve kademe aylıkları esas tutulur.

Bunların, bu görevlerinde emeklilik keseneği vermek suretiyle geçirdikleri her yıl için bir kademe ilerlemesi verilmek ve tahsil durumları itibariyle, Personel Kanunlarına göre her derecede geçirmeleri gereken en az süreler kadar kademe ilerlemesi yaptıktan sonra bir derece yükselmesi yapılmak suretiyle emeklilik keseneğine esas aylıkları yükseltilir.

Ayrıca, Sosyal Sigortalar Kanunlarına tabi olarak geçmiş ve sigorta primi ödenmiş sürelerinin her yılı bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her 3, 4 veya 5 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde, emeklilik keseneğine esas derece ve kademe aylıkları tesbit edilir.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

Ancak, bu suretle bulunacak emeklilik keseneğine esas aylıkları, fiilen aldıkları aylık, ücret ve ya ödeneklerinden fazla olamayacağı gibi, tahsil durumları itibariyle, personel kanunlarına göre yükselebilecekleri derecelerin son kademe aylıklarından da fazla olamaz.

Şu kadar ki, sigorta primi ödenmek suretiyle geçen sürelerin değerlendirilmesinde, daha önce her hangi bir şekilde değerlendirilmiş veya 18 yaşından önce geçen veyahut intibakın yapıldığı tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz.

EK MADDE 3. — Sosyal Sigortalar Kanununa tabi görevlerde bulunduktan sonra iştirakçi olanların, emeklilik keseneklerine, personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademe aylıkları üzerine, sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri sürelerin, her yılı bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her 2, 3, 4 veya 5 yıl bir derece yükselmesine esas olacak şekilde eklenerek bulunacak derece ve kademe aylığı esas alınır.

Bunların, personel kanunlarına göre kazanılmış hak olarak aldıkları kademelerin ilerletildiği veya derecelerin yükseltildiği sürece, emeklilik keseneğine esas kademeleri ilerletilir ve dereceleri yükseltilir.

Ancak, bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilebilmesi için, tahsil durumları itibariyle personel kanunları hükümlerine göre, en son yükselebilecekleri dereceleri geçmemeleri ve bir derecede en az geçirilmesi gereken yıl sayısı kadar kademedem emeklilik keseneği ödemiş olmaları şarttır.

Şu kadar ki, 18 nci yaşın ikmalinden önce veya iştirakçi oldukları tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz.

Sigorta primi ödemek suretiyle geçen sürelerin, personel kanunları hükümlerine göre, memuriyette geçmiş sayılmak suretiyle, kazanılmış hak derece ve kademelerinin tesbitinde değerlendirilen kısımları, bu madde uyarınca, emeklilik keseneğine esas aylığın tesbitinde ayrıca nazara alınmaz.

EK MADDE 4. — Emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları, iştirakçilerin görevden ayrıldıkları tarihteki emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları üzerinden, 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ek 1 nci maddede yazılı nisbetlere göre bağlanır.

Her derece ve kademe için, bütçe kanunları ile tesbit edilen yürürlükteki katsayıya göre bulunan emeklilik keseneğine esas aylıklar ile, aynı katsayı uygulanmak suretiyle bu kanuna göre bağlanan aylıklar arasındaki nisbet, katsayının değişmesi halinde dahi, bağlanacak aylıkların hesabında ve bağlanmış aylıkların yükseltilmesinde aynen muhafaza edilir.

EK MADDE 5. — Bu kanuna göre bağlanacak emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıklarının alt sınırı; 657 sayılı Kanuna bağlı gösterge tablosunun 16 ncı derecesinin 9 ncü kademesinde bulunan iştirakçiye 30 fiilî hizmet yılı üzerinden hesabedilecek emekli aylığıdır.

Dul ve yetimlere ödenecek aylıkların alt sınırı;

- a) Dul ve yetim adedi 3 veya daha fazla bulunduğu takdirde 16 ncı derecenin 9 ncü,
- b) Dul ve yetim adedi 2 kişiden ibaret bulunuyorsa 16 ncı derecenin 7 ncü,
- c) Dul ve yetim adedi 1 kişi olduğu takdirde, 16 ncı derecenin 5 ncü,

Kademeleri üzerinden 1 nci fıkra esasları gereğince hesabedilecek emekli aylığıdır.

Vazife mâlûlü erlerle, bunların dul ve yetimleri hakkında da yukarıki hükümler uygulanır.

Harb mâlûllüğü zammı ayrıca nazara alınır.

EK MADDE 6. — Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan iştirakçilere, her tam fiilî hizmet yılı için, ek 4 ncü maddeye göre hesabedilecek aylık bağlamaya esas tutarların yarısı emekli ikramiyesi olarak verilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Ancak, bu suretle bulunacak emeklilik keseneğine esas aylıkları, fiilen aldıkları aylık, ücret veya ödeneklerinden fazla olamayacağı gibi, tahsil durumları itibariyle, personel kanunlarına göre yükselebilecekleri derecelerin son kademe aylıklarından da fazla olamaz.

Şu kadar ki, sigorta primi ödemek suretiyle geçen sürelerin değerlendirilmesinde, daha önce her hangi bir şekilde değerlendirilmiş veya 18 yaşından önce geçen veyahut intibakın yapıldığı tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz.

EK MADDE 3. — Sosyal Sigortalar Kanununa tabi görevlerde bulunduktan sonra iştirakçi olanların, emeklilik keseneklerine, personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademe aylıkları üzerine, sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri sürelerin, her yılı bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her 2, 3, 4 veya 5 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde eklenerek bulunacak derece ve kademe aylığı esas alınır.

Bunların, personel kanunlarına göre kazanılmış hak olarak aldıkları kademelerin ilerletildiği veya derecelerin yükseltildiği sürece, emeklilik keseneğine esas kademeleri ilerletilir ve derceleri yükseltilir.

Ancak, bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilebilmesi için, tahsil durumları itibariyle personel kanunları hükümlerine göre, en son yükselebilecekleri dereceleri geçmemeleri ve bir derecede en az geçirilmesi gereken yıl sayısı kadar kademedен emeklilik keseneği ödemiş olmaları şarttır.

Şu kadar ki, 18 nci yaşın ikmalinden önce veya iştirakçi oldukları tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz.

Sigorta primi ödemek suretiyle geçen sürelerin, personel kanunları hükümlerine göre, memuriyette geçmiş sayılmak suretiyle, kazanılmış hak derece ve kademelerinin tesbitinde değerlendirilen kısımları, bu madde uyarınca, emeklilik keseneğine esas aylığın tesbitinde ayrıca nazara alınmaz.

EK MADDE 4. — Emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları, iştirakçilerin görevden ayrıldıkları tarihteki emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkları üzerinden, 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanuna eklenen ek 1 nci maddede yazılı nisbetlere göre bağlanır.

Her derece ve kademe için, bütçe kanunları ile tesbit edilen yürürlükteki katsayıya göre bulunan emeklilik keseneğine esas aylıklar ile, aynı katsayı uygulanmak suretiyle bu kanuna göre bağlanan aylıklar arasındaki nisbet, katsayının değişmesi halinde dahi, bağlanacak aylıkların hesabında ve bağlanmış aylıkların yükseltilmesinde aynen muhafaza edilir.

EK MADDE 5. — Bu kanuna göre bağlanacak emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıklarının alt sınırı; 657 sayılı Kanuna bağlı gösterge tablosunun 16 nci derecesinin 9 ncu kademesinde bulunan iştirakçiye 30 fiili hizmet yılı üzerinden hesabedilecek emekli aylığıdır.

Dul ve yetimlere ödenecek aylıkların alt sınırı;

- a) Dul ve yetim adedi 3 veya daha fazla bulunduğu takdirde 16 nci derecenin 9 ncu,
- b) Dul ve yetim adedi 2 kişiden ibaret bulunuyorsa 16 nci derecenin 7 nci,
- c) Dul ve yetim adedi 1 kişi olduğu takdirde, 16 nci derecenin 5 nci,

Kademesi üzerinden 1 nci fıkra esasları gereğince hesabedilecek emekli aylığıdır.

Vazife mâlûlü erlerle, bunların dul ve yetimleri hakkında da yukarıki hükümler uygulanır.

Harb mâlûllüğü zammı ayrıca nazara alınır.

EK MADDE 6. — Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için, ek 4 ncu maddeye yöre hesabedilecek aylık bağlamaya esas tutarların yarısı emekli ikramiyesi olarak verilir.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

Verilecek emekli ikramiyesinin hesabında, 30 fiili hizmet yılından fazla süreler nazara alınmaz.

Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü ayhğı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukardaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere 5434 sayılı Kanununun 68 nci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmalarında, yalnız sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukardaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir.

Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı 30 yıldan fazla olamaz.

88 nci madde kapsamına girenlerin emeklilik ikramiyeleri hakkında da yukardaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sandıkça tahakkuk ettirilecek emeklilik ikramiyelerini alamadan ölenlerin, ikramiyeleri kanuni mirasçularına ödenir.

Bu madde gereğince ödenecek emeklilik ikramiyesi ödendikçe, onayı veren kurumca, Sayıştay ve Danıştay başkanlarının ise kendi kurumlarında, yazı ile istenilmesi üzerine en çok 2 ay içinde faturası karşılığında sandığa ödenir.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emeklilik ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıki fıkraya hükmü uygulanır.

EK MADDE 7. — Bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kazai rüşt kararı almak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleri ile ilgili görevlere atananlar hakkında, 5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde yazılı 18 yaşını bitirilmiş olması şartı aranmaz.

EK MADDE 8. — Sıhhi izin sürelerini dolduranlardan bu süreleri doldurdıkları tarihleri takibeden aybaşından itibaren her ne sebeple olursa olsun kurumlarınca görevleri ile ilgileri kesilmiyerek aylıkları ödenenlerin, bu suretle geçen süreleri fiili hizmet müddeti sayılmaz ve bu süreler için kesenek ve karşılık alınmış ise geriverilir.

Şu kadar ki, bağlanan ayhıklar; görevlerinden ayrılarak görev ayhıklarının kesildiği tarihi takibeden aybaşına kadar ödenmez.

EK MADDE 9. — 5434 sayılı Kanununun 68 nci maddesi uyarınca, indirme yapılmak suretiyle aylık bağlanan dul ve yetimlerden emeklilik ile ilgili görevlere girenlerin kesilen aylıkları, bu indirmeler giderilinceye kadar geri kalanların aylıklarına mütenasiben eklenir.

EK MADDE 10. — Yasama organı üyeleri ile açıktan bakanlığa tâyin edilenlerden daha önce emekliliğe tâbi bir görevde bulunmuş olanlar, bu sıfatlarının devamı süresince (daha önce 23.10.1969 günlü ve 1186 sayılı Kanununun geçici 5 nci maddesi gereğince Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilendirilmiş olsalar dahi) müracaatları halinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler.

13 . 6 . 1968 günlü ve 1046 sayılı Kanun hükümleri; adı geçenlerin bu sıfatlarının devamı sırasında Sosyal Sigortalar mevzuatına tâbi olarak geçmiş hizmet süreleri hakkında da uygulanır ve intibakları buna göre yapılır.

EK MADDE 11. — İştirakçilerin, 5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde yazılı kurumlarda, Sosyal Sigortalar Kurumuna veya T. C. Emekli Sandığına tâbi bulunmadan ücretli, geçici kadrolu, veya gündelikli olarak geçen hizmetleri, 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunla, 5434 sayılı Kanuna eklenen ek maddedeki esas ve oranlara göre borçlandırılır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Verilecek emekli ikramiyesinin hesabında, 30 fiili hizmet yılından fazla süreler nazara alınmaz.

Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere 5434 sayılı Kanunun 68 nci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmalarında, yalnız sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir.

Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı 30 yıldan fazla olamaz.

5434 sayılı Kanunun 88 nci maddesi kapsamına girenlerin emeklilik ikramiyeleri hakkında da yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sandıkça tahakkuk ettirilecek emeklilik ikramiyelerini alamadan ölenlerin, ikramiyeleri kanuni mirasçılarına ödenir.

Bu madde gereğince ödenecek emeklilik ikramiyesi ödendikçe, onayı veren kurumca, Sayıştay ve Danıştay başkanlarının ise kendi kurumlarınınca, yazı ile istenilmesi üzerine en çok 2 ay içinde faturası karşılığında sandığa ödenir.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emeklilik ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıki fıkra hükümlü uygulanır.

EK MADDE 7. — Bir meslek veya sanat okulumu bitirenlerden, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kazai rüşt kararı almak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleri ile ilgili görevlere atananlar hakkında, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde yazılı 18 yaşını bitirmiş olması şartı aranmaz.

EK MADDE 8. — Sıhhi izin sürelerini dolduranlardan bu süreleri doldurdukları tarihleri takibeden aybaşından itibaren her ne sebeple olursa olsun kurumlarınınca görevleri ile ilgileri kesilmiyerek aylıkları ödenenlerin, bu suretle geçen süreleri fiili hizmet müddeti sayılmaz ve bu süreler için kesenek ve karşılık alınmış ise geriverilir.

Şu kadar ki, bağlanan aylıklar; görevlerinden ayrılarak görev aylıklarının kesildiği tarihi takibeden aybaşına kadar ödenmez.

EK MADDE 9. — 5434 sayılı Kanunun 68 nci maddesi uyarınca, indirme yapılmak suretiyle aylık bağlanan dul ve yetimlerden emeklilik ile ilgili görevlere girenlerin kesilen aylıkları, bu indirmeler giderilinceye kadar geri kalanların aylıklarına mütenasiben eklenir.

EK MADDE 10. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışardan atanan bakanlardan daha önce emekliliğe tabi bir görevde bulunmuş olanlar, bu sıfatlarının devamı süresince (daha önce 23 . 10 . 1969 tarihli ve 1186 sayılı Kanunun geçici 5 nci maddesi gereğince Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilendirilmiş olsalar dahi) müracaatları halinde Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler.

13 . 6 . 1968 tarihli ve 1046 sayılı Kanun hükümleri, adı geçenlerin bu sıfatlarının devamı sırasında Sosyal Sigortalar mevzuatına tabi olarak geçmiş hizmet süreleri hakkında da uygulanır ve intibakları buna göre yapılır.

EK MADDE 11. — İştirakçilerin, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde yazılı kurumlarda, Sosyal Sigortalar Kurumuna veya Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi bulunmadan ücretli, geçici kadrolu veya gündelikli olarak geçen hizmetleri, 23 . 2 . 1965 tarihli ve 545 sayılı Kanunla, 5434 sayılı Kanuna eklenen ek maddedeki esas ve oranlara göre borçlandırılır.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

EK MADDE 12. — 5434 sayılı Kanun ve ona ek kanunlara göre Sandıkla ilgilendirilenlerin emeklilik işlemleri;

a) Re'sen emekliye sevk hallerinde, iştirakçinin göreve tâyinindeki usule göre tâyine yetkili makamın,

b) İstek üzerine veya yaş haddi veya mâlûllük (Âdi ve vazife mâlûllüğü) hallerinde, iştirakçinin mensubolduğu kurumun en yüksek âmirinin,

c) Yasama organı üyeleri, belediye başkanları, illerin daimî komisyon üyeleri ile, Sandıkla ilgileri kesilmiş olup da bir kanunla bir kuruma bağlı olmaksızın iştirakçilik hakkı devam edenlerin, istek, mâlûliyet ve yaş haddi hallerinde daha önce Sandıkla ilgilendikleri en son kurumun en yüksek âmirinin, bunlardan bu görevlerinden önce iştirakçiliği olmayanların son defa görev yaptıkları yer başkanının,

d) Kurumların, yönetim veya Müdrüler Kurulu üyelerinin istek, mâlûliyet ve yaş haddi hallerinde, atanmalarında inhayı yapan kurumun en yüksek âmirinin, (Müdürler Kurulundaki memur temsilcileri, bu göreve seçilmeden önceki görevi nazara alınarak yukardaki fıkralar hükümlerine göre)

e) Danıştay Başkanının istek, mâlûliyet ve yaş haddi hallerinde Başbakanlık, Sayıştay Başkanının aynı hallerde Millet Meclisi Başkanlığı,

Onayı ile tekemmül eder.

EK MADDE 13. — İştirakçi veya ölümü halinde dul ve yetimlerinin biri tarafından yapılan borçlanma isteği üzerine Sandıkça dilekçeye borç miktarı bildirilir. Bu duyurudan itibaren ilgili, 30 gün içinde Sandığa yazı ile müracaat etmek şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere borçlanma isteğini geri alabilir.

30 gün içinde istek geri alınmadığı takdirde, borçlanma isteğinden dönülemez.

MADDE 3. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile aynı Kanunun ek ve tadillerinin ve diğer kanunların, bu kanuna aykırı hükümleri ve 1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesi kaldırılmıştır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

EK MADDE 12. — 5434 sayılı Kanun ve ona ek kanunlara göre Sandıkla ilgilendirilenlerin emeklilik işlemleri;

a) Re'sen emekliye sevk hallerinde, iştirakçinin göreve tâyinindeki usule göre tâyine yetkili makamın,

b) İstek üzerine veya yaş haddi veya mâlûllük (Âdi ve vazife mâlûllüğü) hallerinde, iştirakçinin mensubolduğu kurumun en yüksek âmirinin,

c) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, belediye başkanları, illerin daimî komisyon üyeleri ile, Sandıkla ilgileri kesilmiş olup da bir kanunla bir kuruma bağlı olmaksızın iştirakçilik hakkı devam edenlerin, istek, mâlûliyet ve yaş haddi hallerinde daha önce Sandıkla ilgilendikleri en son kurumun en yüksek âmirinin, bunlardan bu görevlerinden önce iştirakçiliği olmıyanların son defa görev yaptıkları yer başkanının,

d) Kurumların, yönetim veya Müdürler Kurulu üyelerinin istek, mâlûliyet ve yaş haddi hallerinde, atanmalarında inhayt yapan kurumun en yüksek âmirinin, (Müdürler Kurulundaki memur temsilcileri, bu göreve seçilmenden önceki görevi nazara alınarak yukardaki fıkralar hükümlerine göre)

e) Danıştay Başkanının istek, mâlûliyet ve yaş haddi hallerinde Başbakanlık, Sayıştay Başkanının aynı hallerde Millet Meclisi Başkanlığı,

Onayı ile tekemmül eder.

EK MADDE 13. — İştirakçi veya ölümü halinde dul ve yetimlerinin biri tarafından yapılan borçlanma isteği üzerine Sandıkça dilekçeye borç miktarı bildirilir. Bu duyurudan itibaren ilgili, 30 gün içinde Sandığa yazı ile müracaat etmek şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere borçlanma isteğini geri alabilir.

30 gün içinde istek geri alınmadığı takdirde, borçlanma isteğinden dönülemez.

MADDE 3. — 5434 sayılı Kanununun 39, 53, 62, 66, 78, 82 ve 88 nci maddelerinde yazılı (15) ve (20) yıllık süreler, (10) yıla indirilmiştir. Ancak, 53 ncü maddeye 22 . 6 . 1956 tarihli ve 6741 sayılı Kanunla eklenen fıkra hükmü saklıdır.

MADDE 4. — 5434 sayılı Kanununun 33 ncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Fiili hizmet müddeti zamları, emeklilik muamelelerinde fiilî hizmet sayılır. Bu zamların toplamı 8 yılı geçemez. Lokomotif makinist ve ateşçileri 8 yıl kaydına tabi değildir.

MADDE 5. — 5434 sayılı Kanuna 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla eklenen ek 1 nci maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ancak, bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve âdi mâlûllük aylıklarında, emekli aylığı bağlanmasına esas aylıkların % 80 ini geçemez. Vazife mâlûlleri bu hükmün dışındadır.

MADDE 6. — 5434 sayılı Kanuna 2 . 3 . 1970 tarihli ve 1239 sayılı Kanunla eklenen ek 1 nci maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Ancak, ölüm tarihinde 18 yaşını, orta öğrenimde 20 yaşını ve yüksek öğrenim yapmakta ise 25 yaşını doldurmamış çocuklarda mâlûllük şartı aranmaz. Bunların aylıkları, öğrenim durumları da göz önüne alınarak, yukardaki yaşları doldurdıkları tarihi takibeden aybaşından itibaren kesilir. Şu kadar ki, bunlardan aylıklarının kesilmesi gereken tarihlerde başkasının yardımı olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede mâlûl ve muhtaç bulunanların aylıklarının ödenmesine devam olunur.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 4. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1 . 3 . 1970 tarihi ile 28 . 2 . 1971 tarihi arasında emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların, aylıkları (kurumlarınca personel kanunları hükümlerine göre yapılacak intibakları dikkate alınmak suretiyle) 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren bu kanunun esaslarına göre hesab edilerek kendilerine ödenir.

Bunların aylıklarının bağlandığı tarihten itibaren 28 . 2 . 1971 tarihi arasındaki aylık ve ikramiye farkları, Bakanlar Kurulunca belirtilecek zaman, şekil ve usule göre kendilerine ödenir.

Ancak 1 Aralık 1970 tarihi ile 1 Mart 1971 tarihi arasındaki 3 aylık farklar Kanunun neşriden itibaren 3 ay içerisinde ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Yasama organı üyesi veya dışarıdan atanmış Bakan iken bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce emekliye ayrılmış bulunanlara emekli aylıklarının intibak ve yükseltme işlemleri, ek birinci maddedeki ek gösterge esasları da göz önünde bulundurularak, emekli oldukları derecenin son kademesi üzerinden yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1 . 3 . 1970 tarihinden önce bağlanmış emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıklarının, yükseltme işlemleri 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesine istinaden Bakanlar Kurulunca tesbit edilecek esaslar uyarınca 1 . 3 . 1970 tarihinden geçerli olarak yapılır.

Yükseltme işlemleri sona erinceye kadar, bu aylıklar, 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren (Sonradan mahsubu yapılmak üzere) % 50 oranında avans ilâvesi ile ödenir.

Bu aylıkların 1 . 3 . 1970 - 28 . 2 . 1971 tarihleri arasında ait farkları geçici 1 nci maddenin ikinci fıkrasındaki esaslar uyarınca ilgililere ödenir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bütçe kanunlarına bağlı (ç) işaretli cetvelde ismen gösterilen kişilerden; Sivas Kongresince seçilen Temsil Heyeti üyeleri ile eş ve çocuklarına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci Döneminde bulunan üyeler ile eş ve çocuklarına, Kurtuluş Savaşında ve iç isyanların bastırılmasında fevkalâde hizmetlerinden dolayı şahıslarına veya bunlardan şehidolanların dul ve yetimlerine ayrı ayrı kabul edilen özel kanunlarla vatani hizmet tertibinden bağlanmış olan aylıklar ile Kore Savaşında üstün başarısından ötürü vatani hizmet tertibinden maaş alanların aylıkları yüzde yüz oranında artırılmıştır.

Bunların aylıkları hakkında da ek 5 nci maddedeki alt sınır hükümleri uygulanır.

Ancak, dul ve yetimlere bağlanmış aylıkların alt sınıra yükselmesinde özel kanunlarındaki nisbetler göz önünde tutulur.

Bu aylıkların 1 . 3 . 1970 - 28 . 2 . 1971 tarihleri arasında ait farkları geçici 1 nci maddenin ikinci fıkrasındaki esaslar uyarınca ilgililere ödenir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 1 . 3 . 1971 tarihinden önce bağlanmış emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları geçici 1 - 3 ncu maddeler gereğince yapılacak yükseltme işlemi sonunda alt sınır aylıklarının altında kaldığı takdirde, bu aylıklar ilgililerin durumlarına göre ek 5 nci maddede yazılı alt sınıra yükseltilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 7. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1 . 3 . 1970 tarihi ile 28 . 2 . 1971 tarihi arasında emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların, aylıkları (kurumlarınca personel kanunları hükümlerine göre yapılacak intibakları dikkate alınmak suretiyle) 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren bu kanunun esaslarına göre hesap edilerek kendilerine ödenir.

Bunların aylıklarının bağlandığı tarihle 28 . 2 . 1971 tarihi arasındaki aylık ve ikramiye farkları, Bakanlar Kurulunca belirtilecek zaman, şekil ve usule göre kendilerine ödenir.

Ancak 1 Aralık 1970 tarihi ile 1 Mart 1971 tarihi arasındaki 3 aylık farklar kanunun neğrinden itibaren 3 ay içerisinde ödenir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi veya dışardan atanmış Bakan iken bu kanunun yayımlandığı tarihten önce emekliye ayrılmış bulunanların emekli aylıkları ile ölenlerin dul ve yetimlerinin aylıklarının intibak ve yükseltme işlemleri, birinci dereceden emekli olanlarda bu derecenin dördüncü kademesi üzerinden, diğer derecelerden emekli olanlarda ise, bu derecelerin beşinci kademesi başlangıç alınarak yapılır.

Emekli iken Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilmiş olup da bu kanunun yayımlandığı tarihte bu sıfatları devam edenler veya etmiyenler ile bunlardan ölenlerin dul ve yetimlerinin aylıkları hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1 . 3 . 1970 tarihinden önce bağlanmış emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıklarının yükseltme işlemleri 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesine istinaden Bakanlar Kurulunca tesbit edilecek esaslar uyarınca 1 . 3 . 1970 tarihinden geçerli olarak yapılır.

Yükseltme işlemleri, yükseltme esaslarının Bakanlar Kurulunca tesbiti tarihinden itibaren bir yıl içinde bitirilir.

Yükseltme işlemleri sona erinceye kadar, bu aylıklar, 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren (Sonradan mahsubu yapılmak üzere) % 50 oranında avans ilâvesi ile ödenir.

Bu aylıkların 1 . 3 . 1970 - 28 . 2 . 1971 tarihleri arasında ait farklar geçici 1 nci maddenin ikinci fıkrasındaki esaslar uyarınca ilgililere ödenir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bütçe kanunlarına bağ (ç) işaretli cetvelde ismen gösterilen kişilerden; Sivas Kongresince seçilen Temsil Heyeti üyeleri ile eş ve çocuklarına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci Döneminde bulunan üyeler ile eş ve çocuklarına, Kurtuluş Savaşında ve iç isyanların bastırılmasında fevkalâde hizmetlerinden dolayı şahıslarına veya bunlardan şehidolanların dul ve yetimlerine ayrı ayrı kabul edilen özel kanunlarla vatani hizmet tertibinden bağlanmış olan aylıklar ile Kore Savaşında üstün başarısından ötürü vatani hizmet tertibinden maaş alanların aylıkları yüzde yüz oranında artırılmıştır.

Bunların aylıkları hakkında da ek 5 nci mad'edeki alt sınır hükümleri uygulanır.

Ancak, dul ve yetimlere bağlanmış aylıkların alt sınıra yükselmesinde özel kanunlarındaki nisbetler göz önünde tutulur.

Bu aylıkların 1 . 3 . 1970 - 28 . 2 . 1971 tarihleri arasında ait farkları geçici 1 nci maddenin ikinci fıkrasındaki esaslar uyarınca ilgililere ödenir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 1 . 3 . 1971 tarihinden önce bağlanmış emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları geçici 1 - 3 ncü maddeler gereğince yapılacak yükseltme işlemi sonunda alt sınır aylıklarının altında kaldığı takdirde, bu aylıklar ilgililerin durumlarına göre ek 5 nci maddede yazılı alt sınıra yükseltilir.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 6. — 1 . 3 . 1970 tarihinden 30 . 11 . 1970 tarihine kadar 5434 sayılı Kanunla bu kanuna atıf yapan kanunlar gereğince hizmet borçlanması hususunda Sandığa müracaat edenlerin borçlanma muamelelerinde, müracaat ettikleri tarihteki emeklilik keseneklerine esas aylıklarının 7244 sayılı Kanundaki tutarlarına 263 sayılı Kanunla yapılan % 35 nisbetindeki zammın ilâvesi ile bulunacak miktarlar esas tutulur.

GEÇİCİ MADDE 7. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlanmış olanlarla bunların 5434 sayılı Kanununun 67 nci maddesinde gösterilen ve kanunen bakmakla mükellef oldukları aile fertleri dul ve yetim aylığı alanlar Genel Sağlık Sigortası Kanunu yürürlüğe girinceye kadar (Özel kanunlara göre tedavileri yaptırılanlar hariç) hastalanmaları halinde resmî sağlık kurumlarında muayene ve tedavi ettirilirlir.

Muayene ve tedavi, ilgililerin :

A) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine, teşhis için gereken klinik ve lâboratuvar muayenelerinin yaptırılması,

B) Gerekirse sağlık müessesesine yatırılması,

C) Tedavi süresince gerekli ilâç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması,

Hallerini kapsar,

Muayene ve tedavi masrafları Sandık tarafından karşılanır.

Muayene ve tedavilerin usul, şekil ve şartları ile bu hususta ilgili kurumlara ve Sandığın ödeme ve tahsilât işlerini yapan bankalara verilecek görevler ve bunlarla ilgili esaslar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının mütalâası alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca hazırlanacak tüzükle tesbiğ olunur.

Bu tüzük, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde hazırlanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Personel kanunlarına tabi olmayan Sandık iştirakçilerinin hastalık izin süreleri hakkında, kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar, 657 sayılı Kanunun hastalık izni hakkındaki 105 nci maddesi hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına bağlanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak aylıklar ile 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla Hazine den Sandığa devredilmiş olan (emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, er vazife ve harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları ile özel kanunlarla vatani hizmet terfîbinden bağlanmış) aylıklardan ve bunlarla ilişkin ödemelerden yalnız vatani hizmet aylıkları, faturası karşılığında Hazinece Sandığa ödenir:

Bu kanunun yürürlüğünden önceki devre için ödenmemiş paralar hakkında da bu madde hükümü uygulanır.

5434 sayılı Kanununun 89 ncu maddesindeki emekli ikramiyesi ile 7184 sayılı Kanunda yazılı ölüm yardımı ve 1301 sayılı Kanun uyarınca ödenen kadrosuzluk tazminatının ödendikçe kurumlara fatura edileceği hakkındaki hükümleri saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 10. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 10 ncu maddede ödenmesi öngörülen aylık farklarının hesabında, bu kanun hükümlerine göre tahakkuk ettirilecek aylık ile kaldırılan hükümlere göre tahakkuk ettirilmiş bulunan aylıklar esas tutulur.

Aynı geçici maddenin aylık farkları dışındaki hükümleri saklıdır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 6. — 1 . 3 . 1970 tarihinden 30 . 11 . 1970 tarihine kadar 5434 sayılı Kanunla bu kanuna atıf yapan kanunlar gereğince hizmet borçlanması hususunda Sandığa müracaat edenlerin borçlanma işlemlerinde, müracaat ettikleri tarihteki emeklilik keseneklerine esas aylıklarının, 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1322 sayılı Kanunun yürürlüğünden önceki % 35 nisbetinde zamlı tutarları esas alınır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden 1 . 3 . 1970 tarihinden bu kanunun yayımlandığı tarihi takibeden 90 nci günün sonuna kadar borçlanma isteğinde bulunmuş veya bulunacak olanların borçlanma işlemlerinde yukarıdaki fıkrada tanımlanan aylık miktarları esas tutulur.

GEÇİCİ MADDE 7. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlanmış olanlarla bunların 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde gösterilen ve kanunen bakmakla mükellef buldukları aile fertleri, dul ve yetim aylığı alanlar, genel sağlık sigortasının kanunla düzenleneceği tarihe kadar (özel kanunlara göre tedavileri yaptırılanlar hariç) hastalanmaları halinde resmi sağlık kurumlarında muayene ve tedavi ettirilirlir.

Muayene ve tedavi, ilgililerin :

A) Hekime muayene ettirilmesi, hekimin göstereceği lüzum üzerine; teşhis için gereken klinik ve laboratuvar muayenelerinin yaptırılması,

B) Gerekirse sağlık müessesesine yatırılması,

C) Tedavi süresince gerekli ilâç ve iyileştirme vasıtalarının sağlanması,

Hallerini kapsar.

Muayene ve tedavi masrafları Sandık tarafından karşılanır.

Muayene ve tedavilerin usul, şekil ve şartları ile bu hususta ilgili kurumlara ve Sandığın ödeme ve tahsilât işlerini yapan bankalara verilecek görevler ve bunlarla ilgili esaslar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının mütalâası alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca hazırlanacak tüzükle tesbit olunur.

Bu tüzük, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde hazırlanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Personel kanunlarına tabi olmayan Sandık iştirakçilerinin hastalık izin süreleri hakkında, kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar, 657 sayılı Kanunun hastalık izni hakkındaki 105 nci maddesi hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına bağlanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra bağlanacak aylıklar ile 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla Hazineden Sandığa devredilmiş olan (emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, er vazife ve harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları ile özel kanunlarla vatani hizmet tertibinden bağlanmış) aylıklardan ve bunlarla ilişkin ödemelerden yalnız vatani hizmet aylıkları, faturası karşılığında Hazinece Sandığa ödenir :

Bu kanunun yürürlüğünden önceki devre için ödenmemiş paralar hakkında da bu madde hükümü uygulanır.

5434 sayılı Kanunun 89 ncu maddesindeki emekli ikramiyesi ile 7184 sayılı Kanunda yazılı ölüm yardımı ve 1301 sayılı Kanun uyarınca ödenen kadrosuzluk tazminatının ödendikçe kurumlara fatura edileceği hakkındaki hükümleri saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 10. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 10 ncu maddede ödenmesi öngörülen aylık farklarının hesabında, bu kanun hükümlerine göre tahakkuk ettirilecek aylık ile kaldırılan hükümlere göre tahakkuk ettirilmiş bulunan aylıklar esas tutulur.

Aynı geçici maddenin aylık farkları dışındaki hükümleri saklıdır.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 11. — 1 . 3 . 1970 tarihinde veya bu tarih ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında Sandığın iştirakçisi olup da, aylıklarını Personel kanunları hükümlerine göre almayanların emeklilik kesenekleri, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre emekliliğe esas aylıkları ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 31.7.1970 tarih ve 1327 sayılı Kanun ile eklenen intibak hükümlerinin tatbiki suretiyle tesbit edilecek derece aylıklarınının 657 sayılı Kanuna ekli gösterge tablosunda tekabül eden derece ve kademeleri üzerinden hesab edilir.

Bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinde geçirmiş oldukları sürelerin her yıl kademe ilerlemesine esas tutulur.

Ancak, bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükselebilmesi, fiilen aldıkları aylık veya ücretlerin müsait hale gelmesine ve tahsil durumları itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde tesbit olunan dereceleri geçmemesine bağlıdır.

Bunların 1 . 3 . 1970 - 28 . 2 . 1971 tarihleri arasında ait kesenek, karşılık farkları hakkında 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 34 ncü madde hükümleri uygulanır. Bu farkların tahsil süresi ve şartları Maliye Bakanlığınca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 12. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 15 ncı madde uyarınca intibakları yapılan iştirakçilerden emeklilik keseneklerine esas aylıkları 1, 2, 3 veya 4 ncü derecede olduğu halde, sözü edilen maddenin son fıkrası hükmü uyarınca, 5 ncı dereceye intibak ettirilmiş bulunanların emeklilik keseneklerine, evvelce emeklilik yönünden iktisabetmiş oldukları derecelerin birinci kademe aylıkları esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 13. — 657 sayılı Kanunun mali hükümlerinin uygulanması nedeniyle 1 . 12 . 1970 tarihinde yeniden iştirakçi durumuna girmiş olanlardan, 5434 sayılı Kanunun 14 ncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca alınacak artış farkları, bunların intibak ettirildikleri derece veya kademelere tekabül eden aylık tutarlarının % 25 inden fazla olamaz.

GEÇİCİ MADDE 14. — Bu kanun hükümlerinin uygulanmasından dolayı Sandığın her türlü kanuni gelirleri ile kanuni giderleri ve harcamaları arasında ortaya çıkacak gelir fazlası Genel Bütçeye gelir kaydolunur.

Sandığın nakit durumu gerekli ödemeleri ve harcamaları karşılamadığı takdirde, Sandığın talebi üzerine, Maliye Bakanlığı Bütçesinin sosyal transferler bölümüne bu husus için konulacak ödenekten Sandığa tediye bulunur.

GEÇİCİ MADDE 15. — Seçilme hakkını kullanmak üzere seçim kanunu icabı olarak görevinden istifa edip de seçilenlerden emekliliklerini devam ettirenler ile, seçilemeyenlerden yeniden sandığın iştirakçisi olanların, istifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takibeden aybaşına kadar açıkta geçirdikleri süreleri, istekleri üzerine, T. C. Emekli Sandığı Kanunundaki esas ve oranlara göre borçlandırılırlar.

GEÇİCİ MADDE 16. — 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra yasama organı üyeliğinde bulunmuş ve üyelik süreleri emekliliklerinde sayıldığı halde, kıdemlerinde sayılmamış ve halen emekli olanların, emekli aylıkları, bu süreler, 1046 sayılı Kanuna göre kıdemlerine eklenmek suretiyle bulunacak dereceler üzerinden yükseltilir.

GEÇİCİ MADDE 17. — 1136 ve 1328 sayılı kanunlar uyarınca serbest avukatlıkta geçen hizmet sürelerini borçlanmak suretiyle fiili hizmetlerine eklenmesi için zamanında müracaat edemeyenlere bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, yeniden altı aylık müracaat süresi tanınmıştır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 11. — 1 . 3 . 1970 tarihinde veya bu tarih ile kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında Sandığın iştirakçisi olup da, ayhklarını Personel kanunları hükümlerine göre almayanların emeklilik kesenekleri, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre emekliliğe esas ayhkları ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1327 sayılı Kanun ile eklenen intibak hükümlerinin tatbiki suretiyle tesbit edilecek derece aylıklarınının 657 sayılı Kanuna ekli gösterge tablosunda tekabül eden derece ve kademeleri üzerinden hesab edilir.

Bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinde geçirmiş oldukları sürelerin her yılı kademe ilerlemesine esas tutulur.

Ancak, bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükselbilmesi, fiilen aldıkları aylık veya ücretlerin müsait hale gelmesine ve tahsil durumları itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde tesbit olunan dereceleri geçmemesine bağlıdır.

Bunların 1 . 3 . 1970 - 28 . 2 . 1971 tarihleri arasına ait kesenek, karşılık farkları hakkında 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 34 ncü madde hükümleri uygulanır. Bu farkların tahsil süresi ve şartları Maliye Bakanlığınca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 12. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 15 ncı madde uyarınca intibakları yapılan iştirakçilerden emeklilik keseneklerine esas aylıkları 1, 2, 3 veya 4 ncü derecede olduğu halde, sözü edilen maddenin son fıkrası hükmü uyarınca, 5 ncı dereceye intibak ettirilmiş bulunanların emeklilik keseneklerine, evvelce emeklilik yönünden iktisabetmiş oldukları derecelerin birinci kademe ayhkları esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 13. — 657 sayılı Kanunun mali hükümlerinin uygulanması nedeniyle 1 . 12 . 1970 tarihinde yeniden iştirakçi durumuna girmiş olanlardan, 5434 sayılı Kanunun 14 ncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca alınacak artış farkları, bunların intibak ettirildikleri derece veya kademelere tekabül eden aylık tutarlarınının % 25 idir.

GEÇİCİ MADDE 14. — Bu kanun hükümlerinin uygulanmasından dolayı Sandığın her türlü kanuni gelirleri ile kanuni giderleri ve harcamaları arasında ortaya çıkacak gelir fazlası Genel Bütçeye gelir kaydolunur.

Sandığın nakit durumu gerekli ödemeleri ve harcamaları karşılamadığı takdirde, Sandığın talebi üzerine, Maliye Bakanlığı Bütçesinin sosyal transferler bölümüne bu husus için konulacak ödenekten Sandığa tediye bulunur.

GEÇİCİ MADDE 15. — Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edip de seçilenlerden emekliliklerini devam ettirenler ile, seçilemeyenlerden yeniden Sandığın iştirakçisi olanlar, istifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takibeden aybaşına kadar açıkta geçirdikleri süreleri için, istekleri üzerine, 5434 sayılı Kanundaki esas ve oranlara göre borçlandırılırlar.

GEÇİCİ MADDE 16. — 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinde bulunmuş ve üyelik süreleri emekliliklerinde sayıldığı halde, kıdemlerinde sayılmamış ve halen emekli olanların, emekli ayhkları, bu süreler, 1046 sayılı Kanuna göre kıdemlerine eklenmek suretiyle bulunacak dereceler üzerinden yükseltilir.

GEÇİCİ MADDE 17. — 1136 ve 1328 sayılı kanunlar uyarınca serbest avukatlıkta geçen hizmet sürelerini borçlanmak suretiyle fiili hizmetlerine eklenmesi için zamanında müracaat edemeyenlere bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren, yeniden altı aylık müracaat süresi tanınmıştır.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 18. — 1327 sayılı Kanununun 93 ncü maddesinin (C) fıkrasının Anayasa Mahkemesince iptali sebebiyle, T. B. M. M. üyeleri ile dışardan atanan bakanların 1 . 3 . 1971 gününden itibaren tahakkuk edecek ödeneklerinin yeniden düzenleneceği güne kadar T. C. Emekli Sandığı iştirakçisi durumunda bulunanların emeklilik bakımından müstesna hak derece ve kademelerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ek 1327 sayılı Kanundaki tutarları üzerinden her üç ayda bir her türlü emeklilik kesenekleri, bütçelerindeki mevdu ödeneklerden kesilerek karşılıkları ile birlikte Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlıklarınca Sandığa ödenmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 19. — 1322 sayılı Genel Kadro Kanununun 3 ncü maddesi gereğince, Bakanlar Kurulunca tesbit edilen kadrolara intibak ettirilme hali iştirakçilere, emeklilik yönünden ayrıca bir hak sağlamaz.

GEÇİCİ MADDE 20. — Aylıkları geçici 1 ncimadde gereğince 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren, bu kanun esaslarına göre hesabedilerek ödenenlerin, 1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesi gereğince almış oldukları avanslar, aylıklarının ödenmesi sırasında mahsubedilir.

GEÇİCİ MADDE 21. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla eklenen geçici 3 ncü madde hükmü, bu kanunun yayımlandığı tarihte 20 yıl ve daha fazla fiili hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 22. — 1 . 3 . 1970 tarihinde veya bu tarih ile kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında emeklilik keseneğine esas aylığı birinci derecede olan ve ek gösterge rakamı mevcut görevlerde bulunanların birinci dereceden emeklilik keseneği vermek suretiyle geçirdikleri sürelerle göre, bu kanunun ek 1 nci maddesi hükümleri de göz önünde bulundurulmak suretiyle emeklilik keseneğine esas aylıkları tesbit olunur.

Bunların, 1 . 3 . 1970 - 28 . 2 . 1971 tarihleri arasında ait kesenek ve karşılık farkları hakkında 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 34 ncü madde hükümleri uygulanır, bu farkların tahsil süresi ve şartları Maliye Bakanlığınca tesbit olunur.

1323 sayılı Kanunun ek göstergeler ile ilgili hükümleri saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 23. — 12 . 5 . 1971 tarihinde vukubulan yer sarsıntısı sırasında Burdur ili sınırları içinde ikamet eden emekliler ile dul, yetim ve málúllerin bu kanundan doğan ikramiye farkları ile halen almakta oldukları aylıkların bir yıllık tutarının % 50 si, 1970 yılı aylık ve ikramiye farklarına mahsuben ödenir.

Mahsubu, geçici 1 ve 3 ncü maddelere göre farkların ödenmesi sırasında yapılır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 18. — Tıp doktorlarının fahri asistanlıkta geçen sürelerinin 3/4 ü, bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 6 ay içinde müracaat ettikleri takdirde, 5434 sayılı Kanun esaslarına göre borçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 19. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışardan atanan bakanların 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren tahakkuk edecek ödeneklerinin yeniden düzenleneceği tarihe kadar Sandığın iştirakçisi durumunda bulunanların emeklilik bakımından müstesna hak derece ve kademelerinin 657 sayılı Kanuna ek 1327 sayılı Kanundaki aylık tutarları üzerinden her üç ayda bir her türlü emeklilik kesenekleri, 1400 sayılı Kanununun 3 nci maddesi hükmü de dikkate alınmak suretiyle, bütçelerindeki mevdu ödeneklerden kesilerek karşılıkları ile birlikte Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlıklarınca Sandığa ödenmeye devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 20. — 31 . 7 . 1970 tarihli ve 1322 sayılı Kanununun 3 nci maddesi gereğince, Bakanlar Kurulunca veya Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlık Divanlarınca tesbit edilen kadrolara intibak ettirilme hali, iştirakçilere emeklilik yönünden ayrıca bir hak sağlamaz.

GEÇİCİ MADDE 21. — Aylıkları geçici 1 nci madde gereğince 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren, bu kanun esaslarına göre hesabedilerek ödenenlerin, 1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesi gereğince almış oldukları avanslar, aylıklarının ödenmesi sırasında mahsubedilir.

GEÇİCİ MADDE 22. — 5434 sayılı Kanuna 7 . 2 . 1969 tarihli ve 1101 sayılı Kanunla eklenen geçici 3 nci madde hükmü, bu kanunun yayımlandığı tarihte 20 yıl ve daha fazla fiili hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 23. — 1 . 3 . 1970 tarihinden sonra tabii âfetlerden zarar gördüğü Bakanlar Kurulunca tesbit edilen bölgelerin sınırları içinde ikamet eden emekliler ile dul, yetim ve mâlûllerin bu kanundan doğan ikramiye farkları ve halen almakta oldukları aylıkların bir yıllık tutarının % 50 si, 1970 yılı aylık ve ikramiye farklarına mahsuben ödenir.

Mahsubu, geçici 1 ve 3 nci maddelere göre farkların ödenmesi sırasında yapılır.

GEÇİCİ MADDE 24. — Bu kanunun 6 nci maddesi hükmü, sözü edilen madde kapsamına daha önce giren çocuklar hakkında da, bu kanunun yayımından sonra yazı ile Sandığa müracaatlarını takibeden aybaşından itibaren uygulanır.

MADDE 8. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile aynı kanunun ek ve tadillerinin ve diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri, bu kanunla getirilen hükümlerin yürürlüğe girdikleri tarihlerden itibaren ve 1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesi de 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren kaldırılmıştır.

(M. Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 5. — Bu kanunun geçici 4, 5, 11, 12 ve 22 nci maddeleri 1 . 3 . 1970; ek 13, geçici 8 ve 13 ncü maddeleri 1 . 12 . 1970; geçici 7 nci maddesi, bu maddede yazılı tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından 3 ay sonra ve diğer hükümleri de 1 . 3 . 1971 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Millet Meclisinin kabul ettiği metne bağlı gösterge tablosu

Gösterge tablosu

KADEMELERİ

Derece	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	650	665	680	695					
2	550	570	590	610	630	650			
3	490	502	514	526	538	550	562	574	
4	430	442	454	466	478	490	502	514	526
5	380	390	400	410	420	430	440	450	460
6	330	340	350	360	370	380	390	400	410
7	295	302	309	316	323	330	337	344	351
8	260	267	274	281	288	295	302	309	316
9	225	232	239	246	253	260	267	274	281
10	205	209	213	217	221	225	229	233	237
11	185	189	193	197	201	205	209	213	217
12	165	169	173	177	181	185	189	193	197
13	145	149	153	157	161	165	169	173	177
14	125	129	133	137	141	145	149	153	157
15	100	105	110	115	120	125	130	135	140
16	70	75	80	85	90	95	100	105	110

1 000 + 200 için 795

1 000 + 150 için 770

1 000 + 100 için 745

1 000 + 50 için 720

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 9. — Bu kanunun;

- a) Geçici 11, 12, 16 ve 20 nci maddeleri 1 . 3 . 1970,
  - b) Ek 7 ve 13 ncü maddeleri ile geçici 4, 5, 8 ve 13 ncü maddeleri 1 . 12 . 1970,
  - c) 1 nci maddesi ile ek 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 nci ve geçici 1, 2, 3, 10 14, 19, 21 nci maddeleri 1 . 3 . 1971,
- Tarihlerinden geçerli olmak üzere bu kanunun yayımı tarihinden itibaren;
- d) Geçici 7 nci maddesi, bu maddede yazılı tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından 3 ay sonra;
  - e) Diğer maddeleri kanunun yayımı tarihinden itibaren;
- yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metne bağlı gösterge tablosu)

Millet Meclisi metnine bağlı gösterge tablosu aynen kabul edilmiştir.

